

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Samarbeidsformer på tvers av institusjoner

Yrkesfaglærerutdanning i samarbeid mellom HiST og NTNU (fellesgrad)

Vårkonferanse FAP, Trondheim 28.03.2011

Jarle Landro
rådgiver/koordinator

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Lærerutdanning ved NTNU og HiST - to tradisjoner:

- HiST: Utdanning av lærere for grunnskolen (allmennlærerutdanning)
- NTNU: Utdanning av lærere for ungdomstrinnet og videregående skole (PPU)

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Utdanning av yrkesfaglærere ved NTNU og HiST:

- ❑ 1987 - 2006: Faglærerkurs med fordypning i næringsmiddelteknologi ved Avdeling for mat og medisinsk teknologi (AMMT) ved HiST
- ❑ Fra høsten 1995: Fleksibelt PPU (FPPU) for yrkesfag ved Program for lærerutdanning (PLU), NTNU
- ❑ **Fra høsten 2007: YFL – samarbeid mellom NTNU og HiST**

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Den tradisjonelle hovedmodellen for utdanning av yrkesfaglærere:

- Fag-/svennebrev
- 4 års praksis
- 2 år på fagskole
- 1 år praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

Alternativ: Treårig høgskoleutdanning + PPU

***Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST***

Treårig yrkesfaglærerutdanning

- NOU 1996:22 *Lærerutdanning. Mellom krav og ideal*
- St.m.nr 48(1996 – 1997) *Om lærerutdanning*
- Inst. S. nr 285 (1997)
- 1998: Nye nasjonale rammeplaner for lærerutdanning

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Utdanningsdepartementets arbeidsgruppe 1998 (ledet av Per Ramberg)

Fire hovedprinsipper:

- Det doble praksisfeltet
- Likeverdighet med annen lærerutdanning
- Den yrkesfaglige tradisjon og metode
- Helhet og sammenheng (bredde, dybde, yrkesdidaktikk, yrkespedagogikk, praksis)

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

En utdanning for fagarbeidere

Opptakskrav:

- Fag-/svennebrev eller annen fullført yrkesopplæring på videregående nivå innen det aktuelle yrkesområdet og
- Minimum to års yrkespraksis etter endt utdanning og
- Generell studiekompetanse eller godkjent realkompetanse

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Elementene i studiet

- Yrkesfaglig dybde: 60 studiepoeng
- Yrkesfaglig bredde: 60 studiepoeng
- Yrkespedagogikk: 30 studiepoeng
- Yrkesdidaktikk: 30 studiepoeng
- Praksis

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Den mest praktiske lærerutdanningen

- Total praksis i løpet av 3 år: 24 uker
 - Skole: 12 uker
 - Bedrift/virksomhet: 12 uker
 - 4 uker per semester
- (Det tradisjonelle løpet: 12 – 14 uker totalt)

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

En integrert lærerutdanning

- Alle deler av studiet er innrettet mot at studentene skal bli yrkesfaglærere eller lede annen opplæring
- Alle elementer gjennom hele studiet (helhet og sammenheng)

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Igangsetting av 3-årig yrkesfaglærerutdanning fra 2000

- Lærerutdanningsinstitusjoner bedt om å søke å få denne utdanningen
- Høgskolene i Akershus, Finnmark, Narvik og Bergen søkte og fikk sette i gang
- Av de fire høgskolene som startet med YFL-studiet i 2000, er det kun HiAk som fortsatt tilbyr studiet
- **I statsbudsjettet for 2006 ble det satt av 50 plasser til yrkesfaglærerutdanning ved NTNU og HiST**

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Planleggingsfasen:

- Vår 2006: Utredning
- Høst 2006: Konklusjoner, fagplaner
- Vår 2007: Undervisningsplanlegging, rekruttering, avtale, administrasjon
- Høst 2007: Oppstart 1. kull

***Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST***

Styringsgruppen:

Leder Per Ramberg (NTNU) – *leder*

Dekanus Sissel Ravnsborg (HiST) – *nestleder*

Prodekanus Olav Fagerlid (NTNU)

Dekanus Arnulf Omdal (HiST)

Dekanus Anne Tveit (HiST)

Fagsjef Eivind Johnsen (NHO)

Spesialkonsulent Astrid Sund (Utdanningsforbundet)

**Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST**

Referansegruppen:

Seniorkonsulent/utreder Øivind Steinslett (HiST)

Førstelektor Arnfinn Hofstad (HiST)

Universitetslektor Kåre Fiskvik (NTNU)

Professor Svein Lorentzen (NTNU)

Prodekanus Øystein Vennesland (NTNU)

Adjunkt Arild Skjølvold (Utdanningsforbundet)

Tømrer Svein Lidahl (Fellesforbundet)

Hjelpepleier Torill Indergård (Fagforbundet)

Rektor Jan Erik Vold, rektor Brundalen vg. skole

Opplæringskonsulent Sissel Sivertsen (NHO)

Fylkesutdanningssjef Marit Schönberg, Nord-Trøndelag (trakk seg pga. egen arbeidssituasjon)

Ingvild Jensen, høgskolelektor, Høgskolen i Finnmark

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Fagplangrupper:

- En gruppe for hvert utdanningsprogram (5)
- Medlemmer i hver gruppe:
 - NTNU
 - HiST
 - Bedrifter/virksomheter
 - Videregående skoler/fylkeskommunen

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Studietilbudet i Trondheim :

- Bygg- og anleggsteknikk
- Elektrofag (planlagt oppstart 2012)
- Teknikk og industriell produksjon
- Restaurant- og matfag
- Helse- og sosialfag

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Profilen på YFL-studiet i Trondheim:

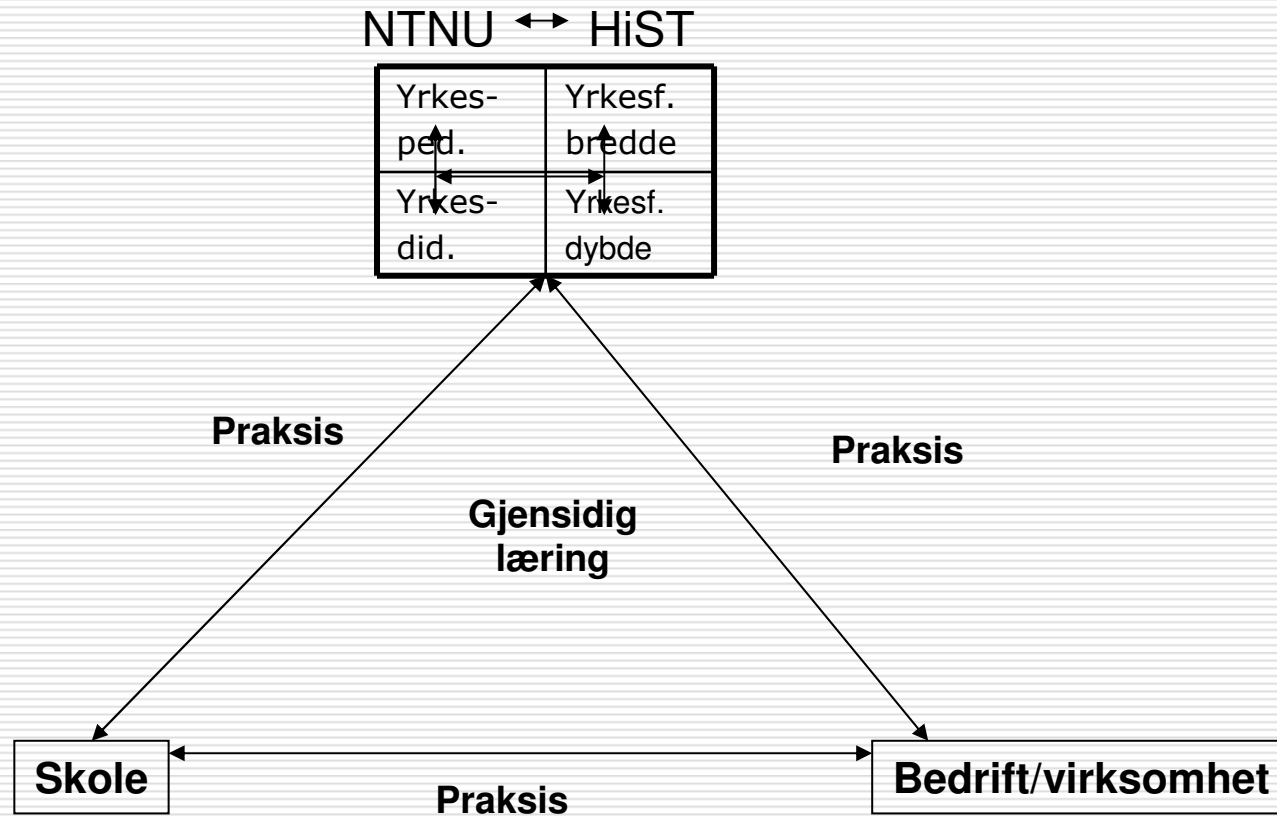
Et samlingsbasert studium:

Studer hjemmefra

- 3 ukesamlinger per semester
- Praksis på hjemstedet dersom praksisplasser kan skaffes

Treårig yrkesfaglærerutdanning ved NTNU og HiST

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Arbeidsdeling:

- ❑ HiST (AFT, ASP): Yrkesfaglig bredde og dybde
- ❑ NTNU (PLU): Yrkespedagogikk og yrkesdidaktikk
- ❑ NTNU (PLU): Administrasjon, herunder også administrasjon av praksis

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Studieadministrative forhold:

- Opptak: Samordna opptak – NTNU
- Registrering ved begge institusjoner
- Læringsplattform: It´s learning, felles – administrert av NTNU
- Eksamen: NTNU og HiST administrerer hver sine emner
- Semesteravgift til NTNU
- Kopinoravgift til HiST

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Fellesgrad (fra høsten 2008):

- Ett avgangsvitnemål med begge institusjoners logoer
- Programråd – institusjonene skifter om å ha leder
- Daglig ledelse: Koordinator og leder for programrådet
- Overordnede vedtak i begge styrer
- Administrativt forum

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Programrådet:

NTNU: 3

HiST: 3

Studenter: 2

Eksterne: 4

(Nå: NHO, LO, Sør-Trøndelag fylkeskommune,
Utdanningsforbundet Sør-Trøndelag)

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Noen av programrådets oppgaver:

- Foreslå dimensjonering og opptaksrammer, ev. nye tilbud
- Foreslå faglig oppbygging av programmet, profil på emnene, fagplaner/studieplaner
- Vurdere behov for ressurser
- Utarbeide (behandle) årsrapport
- Kvalitetssikring

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Faglig samarbeid:

- Faglederforum (koordinator og faglederne)
- Lærermøter (alle lærerne fra NTNU og HiST på hver studieretning)
- Seminarer
- Prosjekt om entreprenørskap

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Tilbakemeldinger fra studentene:

- ❑ Faglig sterke lærere ved begge institusjoner
- ❑ Stort sett positive tilbakemeldinger på opplegg og relevans
- ❑ Svært gode tilbakemeldinger når det gjelder oppfølging av den enkelte student
- ❑ Overveiende positive tilbakemeldinger på praksis
- ❑ Ulike holdninger til praksis i bedrift
- ❑ Ønske om mer helhet og sammenheng

Intervju med studenter og evalueringsrapport fra 2009:

www.ntnu.no/studier/byrk

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Utfordringer:

- Rekruttering
- Å videreutvikle helhet og sammenheng – å innrette all undervisning på at dette er en lærerutdanning
- Bedriftspraksis
- Frafall: Første kull 30 %

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Samarbeidet:

- Samarbeidet godt forankret på rektornivå Dekaner satt i styringsgruppen
- Programrådet: Et stort engasjement fra samtlige deltakere. De fleste vedtak enstemmige
- Faglederne: Et godt samarbeid
- Lærerne på NTNU og HiST:
 - God motivasjon
 - Problemer med å få nok tid til samarbeid

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Samarbeidet:

- Mange diskusjoner om studietilbudet
- Det tar tid å innarbeide nye rutiner
- Ulike kulturer
- Prosesser som involverer studiedirektørene/rektoratene tar lang tid
- Et sterkt ønske om å forenkle det studieadministrative og bedre informasjonsflyten
- Behov for en sterkere involvering av fakultet/avdelinger og studieledere

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Veien videre

Totalgjennomgang av studiet 2010/2011:

- Spørreundersøkelser blant studenter og lærere – vitenskapelig rapport klar våren 2011
- Gjennomgang av fagplaner og emnebeskrivelser (studenter, eksterne, lærere, fagledere)
- Gjennomgang av eksamensresultater
- Gjennomgang av økonomien
- Gjennomgang av samarbeidsavtalen

*Treårig yrkesfaglærerutdanning
ved NTNU og HiST*

Veien videre

Et styrket yrkesfagmiljø i Trondheim

- NTNU tilbyr master i yrkesdidaktikk fra 2011
- NTNU og HiST samarbeider om etter- og videreutdanning for yrkesfaglærere